

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Областна администрация

Търговище

ПРОТОКОЛ

№1/05 декември 2025 г.

**от заседание на Областен съвет по правата на хората с увреждания в област
Търговище /ОСПХУ/**

На 05 декември 2025 г., в залата на Съюза на инвалидите в гр. Търговище се проведе заседание на Областния съвет по правата на хората с увреждания в област Търговище, създаден със Заповеди №409/15.10.2019 г., №466/13.11.2019 г., №467/05.12.2022 г. и №23/14.01.2025 г. на областния управител. На заседанието присъстваха: инж. Йоан Пеев – областен управител; секретаря на ОСПХУ - г-жа Константина Моллова – гл. експерт в ОА и членовете на ОСПХУ: г-жа Анелия Александрова – н-к отдел в ДСП Търговище; г-жа Ваня Караиванова – РО на СИБ Търговище; г-жа Рукие Зиннурейн – началник отдел в ДБТ Търговище; г-жа Фатме Назъмова – директор дирекция ОКСП в община Омуртаг; г-жа Шенай Йонузова – експерт в община Антоново; г-жа Свилена Анкова – управител ЗЗСУ, общ. Попово; г-жа Ивета Кънева – директор СУВУИ, общ. Попово; г-жа Светлана Дякова – Вр. И. Д. директор в Дирекция Инспекция на труда; г-н Николай Дяков - РС на КНСБ Търговище; г-жа Цветелина Драганова – РЗОК Търговище; г-жа Мадлен Валентинова - РЗИ Търговище; г-жа Галя Кулева – директор дирекция в община Опака; г-жа Марияна Стоянова – ТПП Търговище; г-н Билял Чолаков ст. експерт в общ. Търговище; г-жа Весела Ерменкова – РП на КЗД, област Търговище; г-н Васил Николов – СРС Подкрепа и г-жа Сребрена Стоядинова – РО на СИБ Търговище.

На заседанието присъства и г-жа Елка Станчева- началник на РУО Търговище.

Г-н Пеев откри заседанието и предложи на вниманието на членовете на ОСПХУ следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. Достъп до образователните институции на децата и учениците в неравностойно положение в област Търговище.
2. Информация за програми и мерки за заетост и обучение за хора с трайни увреждания
3. Други

По **първа точка** г-н Пеев предостави думата на г-жа Елка Станчева – началник на РУО Търговище, която представи обобщена информация за състоянието на архитектурната достъпност в детските градини и училищата на територията на област Търговище, базирана на подадена от директорите информация:

В област Търговище функционират 70 образователни институции (46 училища, 21 детски градини и 3 центъра).

На база предоставените данни могат да се направят следните изводи:

Наличие на изградени елементи за достъпност

- Около 70% от институциите имат поне една осигурена мярка за достъпност - рампа, подвижна рампа, стълбищен робот, платформа или устройство за изкачване на стълби, асансьор или санитарни възли за хора с увреждания.

- Около 30% нямат никакви елементи за достъпност.

- Част от институциите са в ремонт и в процес на изграждане на елементи на достъпност, което предполага подобрене през 2025 г. и 2026 г. - II СУ "Проф. Н. Маринов" гр. Търговище, III ОУ "П. Р. Славейков" гр. Търговище, Профилирана гимназия "Хр. Ботев" гр. Попово, ОУ "Акад. Даки Йорданов" гр. Омуртаг, ДГ № 2 "Осми март" гр. Търговище и ДГ "Зарайск" с, Зараево, община Попово, предстоящ ремонт в ДГ „Пчелица“ гр. Търговище.

Най-разпространените мерки са:

Рампа - налична в голяма част от училищата и част от ДГ.

Санитарни възли за хора с увреждания - по-често в училища, значително по-рядко в детски градини.

Асансьор или устройства за изкачване на стълби/платформи - в 8 училища и 7 детски градини.

Положителни тенденции

Значителна част от институциите в големите общини (Търговище и Попово) осигуряват реален физически достъп.

Провеждат се ремонти и строителни дейности, които ще увеличат достъпността през 2025 г. и 2026 г.

Няколко учредения имат пълен комплект - рампа, асансьор или устройства за изкачване на стълби/платформи и адаптирани санитарни възли - Специално училище за ученици с увреден слух "Свети Иван Рилски" гр. Търговище, Професионална гимназия по икономическа информатика "Джон Атанасов" гр. Търговище, I СУ "Свети Седмочисленици" гр. Търговище, 1 ОУ "Христо Ботев" гр. Търговище, Професионална гимназия по транспорт и лека промишленост гр. Омуртаг, ОУ "Любен Каравелов" гр. Попово и в шест детски градини в гр. Търговище и гр. Попово.

Основни ограничения

В малките общини (Антоново, Опака, части от Омуртаг) достъпността остава много ниска.

Липсата на санитарни възли е най-често срещаният проблем в ДГ и училища в малките населени места.

Част от институциите не кандидатстват по национални програми, защото нямат деца с увреждания.

Техническата документация и строителните разходи затрудняват училищата при проектирането на достъпна среда. Някои директори посочват финансови затруднения при кандидатстване по НП, свързани с разходите за проекти и технически документации.

Национална програма „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“ - По модул „Създаване на достъпна архитектурна среда“ за периода от създаването му през 2006 г. до 2024 г. вкл. са изпълнени на национално ниво в държавните и общинските образователни институции 529 строително-ремонтни дейности и са доставени 180 съоръжения за осигуряване на достъп до сградите. Поради големия брой образователни институции, в които няма напълно изградена достъпна архитектурна среда, модулът ще продължи да се реализира до пълното осигуряване на достъпност в българските училища. Допустими кандидати по модула са държавни и общински училища и центрове, но без детски градини.

Класирани кандидати за 2025 г. от област Търговище са:

Професионална гимназия по техника и лека промишленост гр. Попово - адаптиране и изграждане на санитарни възли.

Специално училище за ученици с увреден слух "Свети Иван Рилски" гр. Търговище - доставка и монтаж на робот.

Професионална гимназия по икономическа информатика "Джон Атанасов" гр. Търговище - изграждане на покривни покрития на вече изградени рампи и доставка и монтаж на робот.

Заключение

На областно ниво достъпът на деца и ученици с увреждания до образователни институции остава неравномерен - силно подобрен в градската среда и недостатъчен в малките и отдалечени населени места.

Продължава да бъде необходимо целенасочено планиране, както на ниво общини, така и чрез национални програми, с приоритет към институциите, в които липсва базова достъпност, за да бъде гарантирано правото на всяко дете на достъпно и приобщаващо образование.

По **втора точка** от дневния ред информация за програми и мерки за заетост и обучение за хора с увреждания представи г-жа Рукие Зиннурейн началник отдел в ДБТ Търговище.

Териториалните поделения на Агенция по заетостта, дирекции „Бюро по труда“ в област Търговище, изпълняват държавната политика по насърчаване на заетостта и обучение за възрастни. В Закона за насърчаване на заетостта и Правилника за неговото прилагане са регламентирани мерки, насочени към осигуряване на заетост, обучение и подкрепа на хората в неравностойно положение на пазара на труда, в т.ч. на безработни лица с трайни увреждания. Хората с намалена работоспособност имат възможност и могат да се възползват и от всички услуги, предлагани от дирекции „Бюро по труда“ /ДБТ/.

В периода 01.01.2025 г. – 31.10.2025 г. средномесечно са предоставяни услуги на 265 регистрирани безработни лица с трайни увреждания, което е 7,19% от средномесечно регистрираните безработни лица в ДБТ-Търговище, ДБТ-Попово и ДБТ-Омуртаг.

Агенция по заетостта реализира програми и мерки за осигуряване на заетост на лица с трайни увреждания:

От държавния бюджет:

- ✓ Национална програма за обучение и заетост на хора с трайни увреждания;
- ✓ Насърчаване на работодателите да наемат на работа безработни лица от групите в неравностойно положение на пазара на труда
- ✓ Насърчаване на работодателите да наемат безработни лица с трайни увреждания /чл. 51, ал. 2 от ЗНЗ/.

По Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 /ПРЧР/, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд+ :

✓ Проект "Започвам работа" - Компонент 3 "Заетост" - основна цел на проекта е осигуряване на мерки, насочени към интеграция на пазара на труда на неактивни и безработни лица с акцент върху лицата в неравностойно положение, чрез включване на лицата от целевите групи в заетост при работодател посредством прилагане на индивидуален подход. Целевите групи по проекта са разделени на неприоритетна и приоритетна целева група, както следва:

Неприоритетна целева група: неактивни и безработни лица;

Приоритетни целеви групи:

неактивни и безработни лица в неравностойно положение;

неактивни и безработни лица с трайни увреждания (с установена степен на намалена работоспособност/вид и степен на увреждане 75% и над 75%).

Лицата с увреждания могат и са насочвани по всички останали програми и мерки за обучение и заетост по ЗНЗ, проекти по П РЧР 2021-2027 и НПВУ, както и на първичен пазар, когато отговарят на изискванията и ако това съответства на здравословното им състояние и за това в периода 01.01.2025 г. – 31.10.2025 г. работили по мерки по ЗНЗ – 4 лица, по проекти по ПРЧР – 13 лица, и на първичен пазар – 73 лица, което е 3,50% от общо постъпили на работа безработни лица в трите дирекции „Бюро по труда“ в област Търговище. 27 безработни лица с трайни увреждания са започнали обучение по програми и мерки за заетост по ЗНЗ.

През периода 01.01.2025 г. – 31.10.2025 г. в ДБТ от област Търговище са постъпили 28 уведомления от работодатели по чл.38, ал.1 от Закона за хората с увреждания и чл.22 от Правилника за прилагането му.

По **трета точка** от дневния ред г-жа Анелия Александрова – началник на отдел „Индивидуална оценка на хора с увреждания и социални услуги“ в Дирекция „Социално подпомагане“ - гр. Търговище информира присъстващите, че през 2026 г. е променен размера на **линията на бедност** на 764 лева, което представлява увеличение от 126 лв. (19,7%) спрямо текущата стойност от 638 лв.

Това води до промяна на размерите на Месечната финансова подкрепа и на целевите помощи, както следва:

- от 50 до 70,99 на сто степен на увреждане – увеличава се от 44,66 лв. за 2025 г. на 53,48 лв. за 2026 г.;

- от 71 до 90 на сто степен на увреждане – увеличава се от 95,70 лв. за 2025 г. на 114,60 лв. за 2026 г.;

- над 90 на сто степен на увреждане – увеличава се от 159,50 лв. за 2025 г. на 191 лв. за 2026 г.;

- над 90 на сто степен на увреждане с определена чужда помощ, които получават пенсия за инвалидност поради общо заболяване или поради трудова злополука или професионална болест – увеличава се от 191,40 за 2025 г. на 229,20 лв. за 2026 г.;

- над 90 на сто степен на увреждане с определена чужда помощ, които получават социална пенсия за инвалидност или пенсия за военна инвалидност, или пенсия за гражданска инвалидност, или наследствена пенсия – увеличава се от 363,60 лв. на 435,48 лв.

Г-жа Александрова също информира, че в областта са подадени 62 заявления, от които 57 одобрени ползватели за високотехнологични помощни средства по проект „Предоставяне на помощни средства за хората с трайни увреждания“ по Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България, най-често за незрящи и за лица с физически увреждания.

Поради изчерпване на дневния ред, г-н Пеев благодари на всички за участието им в заседанието и го закри.

ИНЖ. ЙОАН ПЕЕВ: /П/

Областен управител на област Търговище

Константина Моллова: /П/

гл. експерт в ОА Търговище